

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس

دوره کارشناسی رشته زبان و ادبیات عربی

(دانشگاه امام صادق «علیه السلام»)

گروه علوم انسانی

مصوب چهارصد و هشتادمین جلسه شورای گسترش آموزش عالی

مورخ ۱۳۸۲/۲/۶

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته زبان و ادبیات عربی

کمیته تخصصی:
گرایش:
کد رشته:

گروه: علوم انسانی
رشته: زبان و ادبیات عربی
دوره: کارشناسی

شورای گسترش آموزش عالی در چهارصد و هشتادمین جلسه مورخ ۱۳۸۲/۲/۶ براساس طرح دوره کارشناسی رشته زبان و ادبیات عربی که توسط گروه علوم انسانی تهیه شده و به تأیید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرده، و مقرر می‌دارد:

ماده (۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته زبان و ادبیات عربی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم‌الاجرا است.
الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می‌شوند.

ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و براساس قوانین، تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای گسترش آموزش عالی می‌باشند.
ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده (۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۸۲/۲/۶ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم‌الاجرا است.

ماده (۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی رشته زبان و ادبیات عربی در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می‌شود.

رأی صادره چهارصد و هشتادمین جلسه شورای گسترش آموزش عالی
مورخ ۱۳۸۲/۲/۶
در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته زبان و ادبیات عربی

- ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته زبان و ادبیات عربی که از طرف گروه علوم انسانی پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید.
- ۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است

رأی صادره چهارصد و هشتادمین جلسه شورای گسترش آموزش عالی مورخ ۱۳۸۲/۲/۶ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته زبان و ادبیات عربی صحیح است، به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر مصطفی معین

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

رونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمایید.

دکتر حسن خالقی

دبیر شورای گسترش آموزش عالی

مشخصات کلی دوره کارشناسی زبان و ادبیات عربی (دانشگاه امام صادق (ع))

۱- مقدمه و اهداف:

از آنجا که بعد فرهنگی انقلاب مقدس اسلامی ایران نسبت به دیگر ابعاد آن از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، بدیهی است که کوشش در به ثمر رساندن انقلاب فرهنگی موجب تثبیت و تداوم انقلاب اسلامی می‌شود. و این امر جز با شناخت کامل متون اصیل و ارزشمند اسلامی و اخذ معارف دینی از آن (قرآن و سنت) امکان‌پذیر نیست. و مسلماً دستیابی به چنین هدفی مستلزم تسلط کامل بر زبان قرآن و حدیث (عربی) است.

دانشگاه امام صادق (ع) به عنوان نهادی انقلابی و پرورش یافته در دامان امامت و روحانیت، جهت تحقق اهداف فرهنگی و نیز استحکام هر چه بیشتر پیوند حوزه و دانشگاه برنامه دوره کارشناسی زبان و ادبیات عربی را بمنظور تامین اهداف زیر تدوین و تنظیم نموده است:

الف - فراگیری زبان عربی در چهار حیطه (درک مطلب - مکالمه - خواندن و نوشتن)

ب - درک متون تفسیری قرآن و متن احادیث و روایات رسول اکرم (ص)

معصومین (ع)

ج - آشنایی دانشجویان با ادبیات عرب و شکوفایی ذوق ادبی آنان

د - تربیت اساتید زبان و ادبیات عربی

و - تربیت افرادی که با استفاده از زبان عربی بتوانند نیازهای مختلف کشور را در بعد سیاست

داخلی و خارجی برآورده نمایند.

۲- طول دوره و شکل نظام آموزشی:

هماهنگ با آیین‌نامه آموزشی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی، تحصیل در رشته کارشناسی زبان و ادبیات عربی حداقل ۴ سال معادل ۸ ترم تحصیلی می‌باشد. طول هر ترم شانزده هفته و معادل یک نیمسال تحصیلی است، و زمان تدریس هر واحد درس در یک ترم حداقل شانزده ساعت خواهد بود.

۳- تعداد واحدهای درسی این دوره ۱۳۵ واحد به شرح زیر می‌باشد:

۱- دروس عمومی ۱۵ واحد

۲- دروس پایه و اصلی ۱۲۰ واحد

تبصره: علاوه بر دروس عمومی و پایه و اصلی تعداد ۲۳ واحد با عنوان پیش‌نیاز و جبرانی در نظر گرفته شده‌است.

۴- نقش و توانایی:

دانشجویان این رشته پس از فراغت از تحصیل در دوره کارشناسی زبان و ادبیات عربی قادر خواهند بود علاوه بر کسب مهارت در زمینه‌های یاد شده (مقدمه و اهداف) در زمینه‌های زیر فعالیت کنند:

الف - تبادل اطلاعات در زمینه‌های مختلف فرهنگی، سیاسی، اجتماعی میان جمهوری اسلامی ایران و کشورهای عربی و اسلامی از طریق تحقیق و ترجمه.

ب - تحقیق و نگارش کتب و مقالات به زبان عربی

ج - تدریس زبان و ادبیات عربی

د - آمادگی برای ادامه تحصیل جهت تأمین کادر علمی دانشگاهها و سایر مراکز پژوهشی.

۵- ضرورت و اهمیت:

با توجه به نیاز کشور جمهوری اسلامی ایران به پژوهشگران متعهد و مترجمان متخصص زبان عربی در سطوح مختلف و همچنین احتیاج جامعه اسلامی به تحقیق و تتبع در علوم و معارف اسلامی و توسعه ادبیات غنی اسلامی، وجود این رشته در نظام آموزش عالی ضروری است.

فصل دوم

برنامه دروس دوره کارشناسی
زبان و ادبیات عربی

۱- دروس عمومی

پیش نیاز	تعداد ساعت			تعداد واحد	نام درس	شماره درس
	عملی	نظری	جمع			
		۱۶	۱۶	۱	تنظیم خانواده	۳۴۰۰۰۰
		۳۲	۳۲	۲	اخلاق و تربیت اسلامی	۳۴۰۰۰۱
		۴۸	۴۸	۳	فارسی عمومی	۳۴۰۰۲۰
		۳۲	۳۲	۲	انقلاب اسلامی و ریشه های آن	۳۴۰۰۶۱
	۲۲		۲۲	۱	تربیت بدنی (۱)	۳۴۰۰۷۱
	۲۲		۲۲	۱	تربیت بدنی (۲)	۳۴۰۰۷۲
		۳۲	۳۲	۲	تاریخ اسلام	۳۴۰۰۸۰
		۴۸	۴۸	۳	زبان خارجی	۳۴۰۰۵۰۰
					معارف اسلامی (۱) *	--
					معارف اسلامی (۲) *	--
					متون اسلامی **	--
				۱۵ واحد	جمع	

* این عناوین در دروس تخصصی (اصول عقاید) بصورت کاملتر ارائه می گردد.

** این درس با محتوای تخصصی جزء دروس اصلی رشته آمده است.

۲- دروس پایه و اصلی

شماره درس	نام درس	تعداد واحد	تعداد ساعات		
			جمع	نظری	عملی
۳۴۲۰۰۱	صرف (۱)	۲	۳۲	۳۲	---
۳۴۲۰۰۲	صرف (۲)	۲	۳۲	۳۲	---
۳۴۲۰۰۳	تمرین صرف	۱	۳۲	---	صرف (۱) و (۲)
۳۴۲۰۰۴	نحو (۱)	۲	۳۲	۳۲	---
۳۴۲۰۰۵	نحو (۲)	۲	۳۲	۳۲	نحو (۱)
۳۴۲۰۰۶	تمرین نحو (۱)	۱	۳۲	---	نحو (۱)
۳۴۲۰۰۷	نحو (۳)	۲	۳۲	۳۲	نحو (۲)
۳۴۲۰۰۸	تمرین نحو (۲)	۱	۳۲	---	نحو (۳)
۳۴۲۰۰۹	نحو (۴)	۲	۳۲	۳۲	نحو (۴)
۳۴۲۰۱۰	نحو (۵)	۱	۱۶	۱۶	نحو (۵)
۳۴۲۰۱۱	نحو (۶)	۲	۳۲	۳۲	نحو (۶)
۳۴۲۰۱۲	نحو (۷)	۲	۳۲	۳۲	نحو (۷)
۳۴۲۰۱۳	مکالمه عربی (۱)	۱	۳۲	---	---
۳۴۲۰۱۴	آزمایشگاه زبان (۱)	۱	۳۲	---	---
۳۴۲۰۱۵	مکالمه عربی (۲)	۱	۳۲	---	مکالمه عربی (۱)
۳۴۲۰۱۶	آزمایشگاه زبان (۲)	۱	۳۲	---	آزمایشگاه زبان (۱)
۳۴۲۰۱۷	مکالمه عربی (۳)	۱	۳۲	---	مکالمه عربی (۲)
۳۴۲۰۱۸	آزمایشگاه زبان (۳)	۱	۳۲	---	آزمایشگاه زبان (۲)
۳۴۲۰۱۹	مکالمه عربی (۴)	۱	۳۲	---	مکالمه عربی (۳)
۳۴۲۰۲۰	آزمایشگاه زبان (۴)	۱	۳۲	---	آزمایشگاه زبان (۳)
۳۴۲۰۲۱	مکالمه عربی (۵)	۱	۳۲	---	مکالمه عربی (۴)
۳۴۲۰۲۲	آزمایشگاه زبان (۵)	۱	۳۲	---	آزمایشگاه زبان (۴)
۳۴۲۰۲۴	انشاء (۱)	۲	۳۲	۳۲	---
۳۴۲۰۲۵	انشاء (۲)	۲	۳۲	۳۲	انشاء (۱)
۳۴۲۰۲۶	انشاء (۳)	۱	۱۶	۱۶	انشاء (۲)
۳۴۲۰۲۷	روزنامه و مجلات عربی (۱)	۲	۳۲	۳۲	---
۳۴۲۰۲۸	روزنامه و مجلات عربی (۲)	۲	۳۲	۳۲	روزنامه و مجلات عربی (۱)
۳۴۲۰۲۹	فن ترجمه	۲	۳۲	۳۲	---
۳۴۲۰۳۰	ترجمه از عربی به فارسی و بالعکس	۲	۳۲	۳۲	فن ترجمه

شماره درس	نام درس	تعداد واحد	تعداد ساعت		پیش نیاز
			جمع	نظری / عملی	
۳۴۲۰۳۱	نامه نگاری و خلاصه نویسی	۲	۳۲	۳۲	آشنایی (۲)
۳۴۲۰۳۲	علوم بلاغی (۱)	۳	۴۸	۴۸	
۳۴۲۰۳۳	علوم بلاغی (۲)	۳	۴۸	۴۸	علوم بلاغی (۱)
۳۴۲۰۳۴	علوم بلاغی (۳)	۲	۳۲	۳۲	علوم بلاغی (۲)
۳۴۲۰۳۵	عروض و قافیه	۲	۳۲	۳۲	
۳۴۲۰۳۶	متون حدیث	۱	۱۶	۱۶	
۳۴۲۰۳۷	متون نهج البلاغه	۲	۳۲	۳۲	
۳۴۲۰۳۸	فرائد و ترجمه و تجوید	۲	۴۸	۱۶	۳۲
۳۴۲۰۳۹	ادب سیاسی	۱	۱۶	۱۶	تاریخ ادبیات دوره اسلامی و اموی
۳۴۲۰۴۰	ادبیات متعهد	۲	۳۲	۳۲	تاریخ ادبیات دوره اسلامی و اموی
۳۴۲۰۴۱	ادبیات نظیفی	۲	۳۲	۳۲	
۳۴۲۰۴۲	فقه اللغة	۲	۳۲	۳۲	
۳۴۲۰۴۳	تندادبی	۳	۴۸	۴۸	
۳۴۲۰۴۴	روش تدریس عربی	۲	۴۸	۱۶	۳۲
۳۴۲۰۴۵	روش تحقیق و مآخذشناسی	۱	۳۲	--	۳۲
۳۴۲۰۴۶	آشنایی با فرهنگها	۱	۳۲	--	روش تحقیق و مآخذشناسی
۳۴۲۰۴۷	کار تحقیقی	۲	۴۸	۱۶	۳۲
۳۴۲۰۴۸	تاریخ ادبیات دوره جاهلی	۲	۳۲	۳۲	
۳۴۲۰۴۹	تولید ادبیات دوره اسلامی و اموی	۲	۳۲	۳۲	تاریخ ادبیات دوره جاهلی
۳۴۲۰۵۰	تاریخ ادبیات دوره عباسی اول	۲	۳۲	۳۲	تاریخ ادبیات دوره اسلامی و اموی
۳۴۲۰۵۱	تاریخ ادبیات دوره عباسی دوم	۲	۳۲	۳۲	تاریخ ادبیات دوره عباسی اول
۳۴۲۰۵۲	تاریخ ادبیات از سقوط تا آغاز عصر نهضت	۲	۳۲	۳۲	تاریخ ادبیات دوره عباسی
۳۴۲۰۵۳	تاریخ ادبیات دوره اندلس	۲	۳۲	۳۲	تاریخ ادبیات دوره اسلامی و اموی
۳۴۲۰۵۴	تاریخ ادبیات دوره معاصر (۱)	۲	۳۲	۳۲	تاریخ ادبیات از سقوط تا آغاز عصر نهضت
۳۴۲۰۵۵	تاریخ ادبیات دوره معاصر (۲)	۲	۳۲	۳۲	تاریخ ادبیات دوره معاصر (۱)
۳۴۲۰۵۶	متون نظم و نثر دوره جاهلی	۲	۳۲	۳۲	
۳۴۲۰۵۷	متون نظم و نثر دوره اسلامی و اموی	۲	۳۲	۳۲	
۳۴۲۰۵۸	متون نظم و نثر دوره عباسی	۲	۳۲	۳۲	
۳۴۲۰۵۹	متون نظم و نثر از سقوط تا آغاز عصر نهضت	۲	۳۲	۳۲	

پیش نیاز	تعداد ساعات			تعداد واحد	نام درس	شماره درس
	عملی	نظری	جمع			
---	-	۳۲	۳۲	۲	متون نظم و نثر دوره اندلس	۳۴۲۰۶۰
---	---	۳۲	۳۲	۲	متون نظم و نثر دوره معاصر	۳۴۲۰۶۱
---	---	۳۲	۳۲	۲	متون نظم و نثر در ایران از آغاز تا پایان	۳۴۲۰۶۲
زبان انگلیسی عمومی	---	۳۲	۳۲	۲	زبان تخصصی (۱)	۳۴۲۰۶۳
زبان تخصصی (۱)	---	۳۲	۳۲	۲	زبان تخصصی (۲)	۳۴۲۰۶۴
اصول عقاید مقدماتی	---	۳۲	۳۲	۲	اصول عقاید (۱)	۳۴۱۰۱۹
اصول عقاید مقدماتی	---	۳۲	۳۲	۲	اصول عقاید (۲)	۳۴۲۰۶۶
--	---	۳۲	۳۲	۲	منطق	۳۴۲۰۶۷
قرائت و ترجمه و تجوید	---	۳۲	۳۲	۲	تفسیر قرآن (۱)	۳۴۲۰۶۸
تفسیر قرآن (۱)	---	۳۲	۳۲	۲	تفسیر قرآن (۲)	۳۴۲۰۶۹
				۱۲۰ واحد	جمع	

۳- پیشنهاد و جبرانی

پیش نیاز	تعداد ساعت			تعداد واحد	نام درس	شماره درس
	عملی	نظری	جمع			
		۳۲	۳۲	۲	فقه و متون فقهی (۱)	۴۴۲۰۰۱
		۳۲	۳۲	۲	فقه و متون فقهی (۲)	۴۴۲۰۰۲
		۳۲	۳۲	۲	فقه و متون فقهی (۲)	۴۴۲۰۰۳
		۱۶	۱۶	۱	اصول عقاید (۳)	۴۴۲۰۰۴
		۳۲	۳۲	۲	اصول عقاید (۴)	۳۴۱۰۲۲
		۳۲	۳۲	۲	زبان انگلیسی عمومی (۱)	۴۴۲۰۰۵
زبان انگلیسی عمومی (۱)		۳۲	۳۲	۲	زبان انگلیسی عمومی (۲)	۴۴۲۰۰۶
زبان انگلیسی عمومی (۲)		۳۲	۳۲	۲	زبان انگلیسی عمومی (۳)	۴۴۲۰۰۷
زبان انگلیسی عمومی (۳)		۳۲	۳۲	۲	زبان انگلیسی عمومی (۴)	۴۴۲۰۰۸
		۳۲	۳۲	۲	تاریخ اسلام (پیسبر)	۴۴۲۰۰۹
		۳۲	۳۲	۲	علوم قرآنی	۳۴۱۰۱۲
	۱۶	۳۲	۴۸	۲	آشنائی با کامپیوتر	۳۴۱۰۲۵
				۲۳ واحد	جمع	

سرفصل دروس پایه و اصلی

صرف (۱)

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: قواعد زبان عربی

شماره درس: ۳۴۲۰۰۱

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز ندارد

۲- هدف درس: آشنایی با یک دوره کامل صرف شامل فعل و تجزیه آن و آشنایی با معانی ابواب

۳- سرفصل:

- تعریف و فائده علم صرف، موضوع علم صرف، تعریف و اقسام کلمه، جامد و مشتق، حروف اصلی و زائد، ابنیه کلمه، وزن و قواعد آن، صحیح و معش، مهموز و غیر مهموز، مضاعف و غیر مضاعف، فعل و مصدر، معلوم و مجهول.
- فعل ثلاثی مجرد: ماضی معلوم، مضارع معلوم، ابواب ثلاثی مجرد، امر معلوم، ماضی مجهول، مضارع مجهول، امر مجهول، مجهول فعل لازم، مجهول بدون معلوم، مضاعف و قواعد ادغام، مهموز، قواعد اعلال، اجوف، مثال، ناقص، لفیف، حالات فعل ماضی، حالات فعل مضارع، فعل حال و مستقبل، مضارع منفی، مضارع مجزوم، مضارع منصوب، مضارع استفهامی، مضارع مؤکد.
- فعل ثلاثی مزید: بابهای افعال، تفعیل، مفاعله، افتعال، انفعال، تفعّل، تفاعل، افعال، استفعال، افعیال و ابواب غیر مشهور.
- فعل رباعی مجرد و رباعی مزید.
- فعل صناعی.
- فعل غیر متصرف.
- اسم فعل.

صرف (٢)

(١- مشخصات درس:

شماره درس: ٢٠٢٢٢٢

حیطه آموزشی: قواعد زبان عربی

تعداد واحد: ٢ واحد

تعداد ساعت: ٢٢

پیش نیاز: صرف (١)

نوع واحد نظری

٢- هدف درس: آشنایی با یک دوره کامل صرف شامل اسم و انواع آن

٣- سرفصل:

- الاسم: تعريف الاسم و أبنائه، تقسيمات الاسم، قواعد الاعلال الخاصة بالاسم
- المصدر و غير المصدر: المصدر الاصلی، المصدر الميمي، المصدر الضمعي، المصدر المجهول، اسم المصدر، المرة والنوع
- الجامد والمشتق: اسم الفاعل، اسم المفعول، الصفة المشبهة، اسم التفضيل، اسم المبالغة، اسم المكان، اسم الزمان، اسم الآلة، في تقسيم الجامد والمشتق الى الموصوف والصفة.
- المذكر والمؤنث: في اقسام المذكر والمؤنث، اسناد الفعل الى المؤنث، في علامات التأنيث و آثارها و مواضعها.
- المتصرف و غير المتصرف: المثنى، جمع المذكر السالم، جمع المؤنث السالم، الجمع المكسر، القلة والكثرة، منتهى الجموع، اسم الجمع و اسم الجنس الجمعي، المنسوب، المصغر.
- المعرفة والنكرة: العلم، المعرف بـ«أل»، الضمير، اسم الاشارة، الموصول، المضاف، المنادى.
- المعرب والمبني: في انواع الاعراب و علائمه، اسباب منع الصرف، الاعراب التقديرى.

تمرین صرف

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: قواعد زبان عربی

شماره درس: ۲۲۲۰۰۳

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: صرف (۱) صرف (۲)

۲- هدف درس: تمرین اطلاعات کسب شده در صرف (۱) و (۲) منظور تسلط بیشتر بر متون قدیم و جدید

۳- سرفصل:

تمرین صرف کتاب صرف ساده

تمرین صرف کتاب المبادی العربیة

مسائل صرفی متون مختلف قرآنی و حدیثی و ادبی

نحو (۱)

۱- مشخصات درس:

شماره درس: ۳۲۲۰۰۴

حیطه آموزشی: قواعد زبان عربی

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز: ندارد

نوع واحد: نظری

۲- هدف درس: فراگیری یک دوره کامل نحو برای درست خواندن و درست نوشتن و استنباط صحیح از متن

۳- سرفصل:

- مبتدا و خبر

- کان و اخواتها

- حروف مشبهة بلیس

نحو (۲)

۱- مشخصات درس:

شماره درس: ۲۲۳۰۰۵

مبینه آموزشی: قواعد زبان عربی

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز: نحو (۱)

نوع واحد: نظری

۲- هدف درس: فراگیری یک دوره گرامر نحوی در دست آوردن در دست نوشتن و استنباط صحیح از متن

۳- سرفصل:

- افعال مختاربه

- انّ و احوانها

- لاء نفی جنس

- ظنّ و احوانها

- أعلم و أرى

تمرین نحو (۱)

۱- مشخصات درس:

حفظ آموزشی قواعد زبان عربی

شماره درس ۳۲۲۰۰۶

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: نحو (۱)

۲- هدف درس: تمرین اطلاعات کسب شده به منظور تسلط هر چه بیشتر بر مسائل نحوی متون قدیم و جدید

۳- سرفصل:

- ارائه تمرینهای کاربردی درباره مباحث مطرح شده در نحو (۱)

نحو (۳)

۱- مشخصات درس:

شماره درس: ۱۷ و ۳۲۲

حیطه آموزشی: قواعد زبان عربی

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز: نحو (۲)

نوع واحد نظری

۲- هدف درس: فراگیری یک دوره کلاس نحو برای درست خواندن و درست نوشتن و استنباط صحیح متن

۳- سرفصل

کلمه و کلام و کلم

معرب و منب

معارف: علم

= علم

= موصول

= ضمیر

= اشاره

= ال تعریف

= معرفه به اضافه

تمرین نحو (۲)

۱- مشخصات درس:

حفظه آموزشی قواعد زبان عربی

شماره درس: ۳۲۲۰۰۸

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد عملی

پیش نیاز: نحو (۳)

۲- هدف درس: فراگیری یک دوره کامل نحو برای درست خواندن و درست نوشتن و استنباط صحیح متن

۳- سرفصل:

- فاعل

- نائب فاعل

- فعل متعدی و لزوم آن

- اشتغال

- تنازع

- مفعول مطلق

- مفعول له

- مفعول فیه

- مفعول معه

نحو (۴)

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: قواعد زبان عربی

شماره درس: ۳۲۲۰۰۹

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: نحو (۴)

۲- هدف درس: آشنایی و فراگیری تک دوره کامل نحو برای درست خواندن و درست نوشتن و استنباط صحیح متن.

۳- سرفصل:

- استثناء

- حال

- تمیز

- حروف جر

نحو (۵)

۱- مشخصات درس:

شماره درس: ۳۲۲۰۱۰

حیطه آموزشی: قواعد زبان عربی

تعداد واحد: ۱ واحد

تعداد ساعت: ۱۶

پیش نیاز: نحو (۵)

نوع واحد: نظری

۲- هدف درس: فراگیری یک دوره کامل نحو برای درست خواندن و درست نوشتن و استنباط صحیح متن.

۳- سرفصل:

- اضافه

- اعمال

- مصدر

- صفة مشبیه

- صیغه تعجب

نحو (۶)

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: قواعد، زبان عربی

شماره درس: ۳۲۲۰۱۱

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: نحو (۶)

۲- هدف درس: فراگیری یک دوره کامل نحو برای درست خواندن و درست نوشتن و استنباط صحیح متن.

۳- سرفصل:

نعم و نینس

افعل تفضیل

- توابع: = نعت

= توكید

= عطف بیان

= عطف نسق

= بدل

نحو (۷)

۱- مشخصات درس:

شماره درس: ۳۲۲۰۱۲

دبینه آموزشی قواعد زبان عربی

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز: نحو (۷)

نوع واحد نظری

۲- هدف درس: فراگیری یک دوره کامل نحو برای درست خواندن و درست نوشتن و استنباط صحیح متن.

۳- سرفصل:

تعداد

- اختصاص

- تحذیر و اغراء

- اسم فعل

- اعراب فعل

- اعداد

مکالمه عربی (۱)

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: مکالمه زبان

شماره درس: ۳۴۲۰۱۳

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: (واحد)

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: ندارد

۲- هدف درس: آشنایی با نحوه مکالمه و گفتگو به زبان عربی به منظور بیان مقصود خود و درک مطلب و سخنان عرب زبانان.

۳- سرفصل:

- تدریس جلد ۱ کتاب المداخل و کتاب اللغة العربية الحديثة.
- یادگیری و گوش دادن به جملات ساده عربی و تمرین املاء برای بهبود تلفظ.
- استفاده از روش گفتگو بین افراد.
- جمله سازی

آزمایشگاه زبان (۱)

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: تکاوره زبان

شماره درس: ۳۲۲۰۱۲

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: ندارد

۲- هدف درس: بالا بردن سطح تلفظ و محاوره، تقویت حضور ذهن و قدرت گفتاری و شنیداری دانشجویان

۳- سرفصل:

- گوش دادن به جملات ساده عربی و تمرین تکرار برای بهبود تلفظ.

- آزمایش قدرت دریافت دانشجو و انتقال مطلب از طریق نمایش فیلم‌های ساده و گوش دادن به کاست‌های عربی مناسب.

مکالمه عربی (۲)

۱- مشخصات درس

شماره درس: ۱۵-۲۲۲۰

مبیطه آموزشی: مکالمه زبان

تعداد واحد: ۱ واحد

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز: مکالمه عربی (۱)

نوع واحد: عملی

۲- هدف درسی: آشنایی با نحوه مکالمه و گفتگوی زبان عربی به منظور بیان مقصود خود و درک مطلب و سخنان عرب زبانان.

۳- سرفصل:

- کتاب المدخل ادامه جلد (۱) و جلد (۲) و کتاب اللغة العربية الحديث.

- گوش دادن به قصه‌های کوتاه.

- ساختن جملات ساده و عبارات مناسب و بکارگیری آن در گفتگوی روزمره.

- سؤال و جواب پیرامون مباحث درس.

آزمایشگاه زبان (۲)

۱- مشخصات درس:

شماره درس: ۳۲۲۰۱۶

حیطه آموزشی: مکالمه زبان

تعداد واحد: ۱ واحد

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز: آزمایشگاه زبان (۱)

نوع واحد: عملی

۲- هدف درس: بالا بردن سطح تلفظ و محاوره، تقویت حضور ذهن و قدرت گفتاری و شنیداری.

۳- سرفصل:

- نمایش فیلم و طرح سؤالیهای سریع شفاهی متناسب با موضوع فیلم.
- گوش دادن به کاستهای عربی (داستان - اخبار و...) و پیاده کردن مطالب آن.

مکالمه عربی (۳)

۱- مشخصات درس:

شماره درس: ۱۷ و ۱۸

حیطه آموزشی: مکالمه، زبان

تعداد واحد: (۱ واحد)

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز: مکالمه عربی (۲)

نوع واحد: عملی

۲- هدف درس: آشنایی با نحوه مکالمه و گفتگوی عربی به منظور بیان مقصود خود و درک مطلب و سخنان عرب زبانان.

۳- سرفصل:

- تدریس کتاب المداخل جلد ۲ و ۳، ادامه کتاب اللغة العربية الحديثة .

- تمرین متن خوانی و درک مطلب .

- امثال و حکم .

آزمایشگاه زبان (۳)

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: مکالمه زبان

شماره درس: ۳۲۲۰۱۸

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: (۱ واحد)

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: آزمایشگاه (۲)

۲- هدف درس: بالا بردن سطح تلفظ و محاوره، تقویت حضور ذهن و قدرت گفتاری و شنیداری.

۳- سرفصل:

گوش دادن به نوارهای قصه عربی و نمایش فیلم‌های مختلف عربی.
- تمرین گفتگو و درک مطلب.

مکالمه عربی (۴)

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: مکالمه زبان

شماره درس: ۳۲۲۰۱۹

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: مکالمه عربی (۳)

۲- هدف درس: آشنایی با نحوه مکالمه و گفتگوی زبان عربی به منظور بیان مقصود خود و درک مطلب و سخنان عرب زبانان.

۳- سرفصل:

- کتاب المداخل ادامه جلد (۳) و (۴) و کتاب اللغة العربية الحديثة .

- گوش دادن به نوارهای عربی (قصه و سخنرانی) و تحلیل آن .

- بحث و گفتگو پیرامون موضوعات روز و میزگردهای دانشجویی .

آزمایشگاه زبان (۴)

۱- مشخصات درس:

شماره درس: ۲۶۲۰۲۱

حیطه آموزشی: مکالمه زبان

تعداد واحد: ۱ واحد

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز: آزمایشگاه زبان (۳)

نوع واحد: عملی

۲- هدف درس: بالا بردن سطح تلفظ و محاوره، تقویت حضور ذهن و قدرت گفتاری و شنیداری.

۳- سرفصل:

- نمایش فیلم‌های عربی با موضوعات فرهنگی، سیاسی، ادبی.

- ارائه سمینار و کنفرانسهای دانشجویی با استناد به فیلم و یا موضوعات درخواستی استاد.

مکالمه عربی (۵)

۱- مشخصات درس:

شماره درس: ۲۴۲۰۲۱

حیطه آموزشی: مکالمه زبان

تعداد واحد: ۱ واحد

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز: مکالمه عربی (۴)

نوع واحد: عملی

۲- هدف درس: آشنایی با نحوه مکالمه و گفتگوی زبان عربی به منظور بیان مقصود خود و درک مطلب و سخنان عرب زبانان.

۳- سرفصل:

- کتاب المدخل ادامه جلد (۴) و (۵) - کتاب اللغة العربية الحديثة.

- تهیه متن مقاله و یا نگارش انشاء از کتب معرفی شده توسط استاد.

- آشنایی با شیوه مناظره و بحث علمی و ادبی.

آزمایشگاه زبان (۵)

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: مکالمه زبان

شماره درس: ۳۲۲۰۲۲

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: آزمایشگاه زبان (۴)

۲- هدف درس: بالا بردن سطح تلفظ و محاوره، تقویت حضور ذهن و قدرت گفتاری و شنیداری.

۳- سرفصل:

گوش دادن به سخنرانی و دیدن فیلم‌های عربی و برنامه‌های ادبی و علمی ماهواره و تلویزیون به زبان عربی.

بحث و گفتگوی علمی و مناظرات.

جلسات پرسش و پاسخ و نقد و بررسی فیلم و نمایشنامه به زبان عربی.

انشاء (۱)

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: نگارش شمری

شماره درس: ۳۴۲۰۲۴

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

۲- هدف درس: آشنایی دانشجویان با جمله نویسی و پاراگراف نویسی در زبان عربی و تمرین جهت بالا بردن قدرت دانشجویان در جمله سازی و پاراگراف نویسی.

۳- سرفصل:

- تمرین نگارش جمله (انواع جمله اسمیه و فعلیه)
- تمرین نگارش جمله اسمیه با استعمال صفت و موصوف
- تمرین نگارش جمله اسمیه با استعمال ترکیب اضافه
- تمرین نگارش جمله اسمیه با استعمال اعداد
- آموزش اصطلاحات و عبارات متنوع و موارد کاربرد آنها (اصطلاحات ادبی و غیر ادبی..)
- تمرین نگارش جملات مختلف با عبارات آموزش داده شده
- آموزش نگارش صحیح در زبان عربی تحت عنوان: (لا یقال و یقال)
- آموزش پاراگراف نویسی
- تمرین پاراگراف نویسی با استعمال عبارات آموزش داده شده
- تمرین پاراگراف نویسی درباره موضوعهای مختلف
- تمرین پاراگراف نویسی با استعمال عبارات جدید

انشاء (۳)

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: نگارش عربی

شماره درس: ۲۶، ۲۰، ۲۲

تعداد ساعت: ۱۶

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: انشاء (۲)

۲- هدف درس: مهارت یافتن دانشجو در زمینه داستان‌نویسی و بیوگرافی نویسی و مقاله‌نویسی به زبان عربی

۳- سرفصل:

- پرداختن به داستان‌نویسی (داستان کوتاه) همراه با ارائه نمونه و تمرین

- پرداختن به بیوگرافی نویسی همراه با ارائه نمونه و تمرین

- پرداختن به مقاله‌نویسی (مقاله اجتماعی - ادبی) همراه با ارائه نمونه‌های تطبیقی و تمرین

روزنامه‌ها و مجلات عربی (۱)

۱- مشخصات درس:

شماره درس: ۳۴۲۰۲۷

حیطه آموزشی: متون رسانه‌ای

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز: ندارد

نوع واحد: نظری

۲- هدف درس: آشنایی دانشجویان با اصطلاحات روزمره مجلات و روزنامه‌های عربی ایران و کشورهای اسلامی و عربی از طریق خواندن و درک متون مطبوعاتی

۳- سرفصل:

- استاد مطالب مناسبی از روزنامه‌ها و مجلات مختلف عربی را برگزیده و در هر جلسه یک یا دو متن متفاوت را خوانده و دانشجویان را به درک مطالب آن وامی‌دارد.
- بررسی واژگان در مطبوعات و نقش مطبوعات در تحول زبان.
- شناخت اصطلاحات مختلف سیاسی، اجتماعی و ...
- تحلیل اخبار

روزنامه‌ها و مجلات عربی (۲)

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: متون رسانه‌ای

شماره درس: ۳۲۲۰۲۸

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: روزنامه و مجلات عربی (۱)

۲- هدف درس: آشنایی دانشجویان با اصطلاحات روزمره مجلات و روزنامه‌های عربی ایران و کشورهای اسلامی و عربی از طریق خواندن و درک متون مطبوعاتی

۳- سرفصل:

- استناد مطالب مناسبی از روزنامه‌ها و مجلات مختلف عربی را برگزیده و در هر جلسه یک یا دو متن متفاوت را خوانده و دانشجویان را به درک مطالب آن‌ها می‌دارد.
- بررسی واژگان در مطبوعات و نقش مطبوعات در تحول زبان.
- شناخت اصطلاحات مختلف سیاسی، اجتماعی و ...
- تحلیل اخبار

فن ترجمه

۱- مشخصات درس:

شماره دروس: ۲۹-۲۲۲

حیطه آموزشی: ترجمه متون

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز: ندارد

نوع واحد: نظری

۲- هدف درس: آشنایی دانشجویان با اصول ترجمه و روش ترجمه از عربی به فارسی و بالعکس، با در نظر گرفتن رموز و شیوه‌های انتقال مفاهیم هر یک از دو زبان به یکدیگر

۳- سرفصل:

- تعریف ترجمه

- بیان اهمیت ترجمه

- ترجمه و انواع آن

- مراحل ترجمه

- بیان دانستیهای لازم در کار ترجمه

- طرز ترجمه جملات ساده از عربی به فارسی و بالعکس همراه با تمرین

- طرز ترجمه جملات مرکب و پیچیده همراه با تمرین

- ترجمه عبارات و اصطلاحات و ضرب‌المثلها از عربی به فارسی و بالعکس

- ترجمه جمله‌های ادبی و سیاسی و اقتصادی روز

- ترجمه متن‌های کوتاه ساده از عربی به فارسی و بالعکس

ترجمه از عربی به فارسی و بالعکس

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: ترجمه متون

شماره درس: ۳۴۲۰۳۰

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: فن ترجمه

۲- هدف درس: تسلط کامل دانشجویان بر ترجمه متون مختلف و تمرین در زمینه ترجمه همزمان

۳- سرفصل:

- ترجمه متون روزمره

- ترجمه متون ادبی

- ترجمه متون سیاسی

- ترجمه متون فنی دیگر

- آموزش ترجمه همزمان همراه با تمرین

نامه نگاری و خلاصه نویسی

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: نگارش عربی

شماره درس: ۲۲۲۰۳۱

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: انشاء (۲)

۲- هدف درس: آشنایی دانشجویان با اصول نامه نگاری و خلاصه نویسی در زبان عربی و تمرین جهت بالابردن توانایی دانشجویان در زمینه نامه نگاری و خلاصه نویسی

۳- سرفصل:

- اصول نگارش دعوتنامه ها همراه با تمرین
- اصول نگارش تلگرافها همراه با تمرین
- اصول نگارش نامه های تبریک همراه با تمرین
- اصول نگارش نامه های تسلیت همراه با تمرین
- اصول نگارش تقدیرنامه ها همراه با تمرین
- اصول نگارش نامه های (شکر و اعتذار)
- اصول نگارش نامه های خانوادگی همراه با تمرین
- اصول نگارش نامه های اداری همراه با تمرین
- اصول خلاصه نویسی (داستان، مقاله...) همراه با تمرین

علوم بلاغی (۱)

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: فواید زبان عربی

شماره درس: ۳۴۲۰۳۲

تعداد ساعت: ۲۸

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

۲- هدف درس: آشنایی با علم معانی به منظور فهم دقیق و علمی متون ادبی و منابع فرهنگ اسلامی

۳- سرفصل:

فصاحت و بلاغت

- علم معانی: تعریف علم معانی و موضوع آن، تقسیم کلام به خبر و انشاء، غرض از القاء خبر، اقسام انشاء، انواع انشاء (امر، استفهام، تمنی، ندا)، احوال مسند و مسندالیه، باب قصر و تعریف آن، طرق قصر و طرفین آن، اقسام قصر، باب فصل و وصل، مواضع فصل و وصل، ایجاز، اطناب و مساوات.

علوم بلاغی (۲)

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: قواعد زبان عربی

شماره درس: ۳۳۳+۳۳۲

تعداد ساعت: ۲۸

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: علوم بلاغی (۱)

۲- هدف درس: آشنایی با علم بیان برای فهم دقیق متون ادبی و منابع فرهنگ اسلامی

۳- سرفصل:

علم بیان: تعریف علم بیان، تشبیه، ارکان و اقسام تشبیه، اغراض تشبیه، تشبیه مقلوب، حقیقت و مجاز، مجاز لغوی، استعاره، تصریحیه و مکنیه، سایر اقسام استعاره، بلاغت استعاره، مجاز مرسل، مجاز عقلی، کنایه، بلاغت کنایه و اثر علم بیان در ادای معانی.

علوم بلاغی (۳)

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: قواعد زبان عربی

شماره درس: ۳۴۰۳۴

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: علم بلاغی (۲)

۲- هدف درس: آشنایی با علم بدیع برای استنباط و فهم دقیق معانی متون در ادبیات عرب

۳- سرفصل:

- علم بدیع: - محسنات معنوی: توریه، استخدام، ارساد، افتنان، طباق، مراعاة النظر، مشاکلة، حسن تعلیل...
- محسنات لفظی: جناس، سجع، ترصیح، لزوم، مالا یلزم، تشریح،...

عروض و قافیه

۱- مشخصات درس:

شماره درس: ۳۲۲۰۳۳

حیطه آموزشی: علوم ادبی

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز: ندارد

نوع واحد: نظری

۲- هدف درس: آشنایی دانشجویان با قواعد عروض و قافیه شعر عربی برای فایده صحیح اشعار عربی

۳- سرفصل:

آموزش یک دوره قواعد مبدئاتی عروض و قافیه
تمرین و تطبیق قواعد عروضی در اشعار عربی

متون نهج البلاغه

۱- مشخصات درس:

شماره درس: ۳۲۲۰۳۷

حیطه آموزشی: متون ادبی

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز: ندارد

نوع واحد نظری

۲- هدف درس: آشنایی با متون نهج البلاغه به منظور تسلط بر فهم معنی و شرح و تحلیل دقیق نهج البلاغه و بررسی ابعاد علمی - ادبی آن.

۳- سرفصل:

- معرفی نهج البلاغه و ارزش علمی و فنی آن.
- تاریخچه شرح نهج البلاغه و معرفی ویژگیهای شروح مختلف.
- منتخبی از خطب مهم مانند: خطبه له فی الحث علی العمل الصالح، خطبه صفات المتقین، خطبه فی ارکان الاسلام، خطبه الجهاد و خطبه فی فضل القرآن و...
- گزیده‌ای از نامه‌ها، مانند نامه ۵۳ و وصیت حضرت علی (علیه السلام) به حسین (علیهما السلام)
- منتخبی از کلمات قصار و حکم
- بررسی موضوعی متون نهج البلاغه
- شیوه نگارش و مسائل فنی و ادبی نهج البلاغه

قرائت و ترجمه و تجوید قرآن کریم

۱- مشخصات درس:

شماره درس: ۳۲۶۱۲۸

حیطه آموزشی: دروس تخصصی

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۲۸

پیش نیاز: ندارد

نوع واحد: نظری - عملی

۲- هدف درس: قرائت صحیح قرآن و ترجمه درست آن و همچنین توجه به مسائلی که فقهاء و دانشمندان علم تجوید درباره قرائت‌های واجبه از قبیل نماز و آیات قرآن عنوان کرده‌اند.

۳- سرفصل:

- شناخت مخارج حروف

- وقف و وصل، سکون و موارد جواز یا عدم جواز آن

- ادغام

- مدهای واجب -

- همزه وصل و قطع و نظایر آنها

- ترجمه برخی از آیات قرآنی

ادب سیاسی

۱- مشخصات درس:

سطح آموزشی: متون ادبی

شماره درس: ۳۹، ۳۲۲

تعداد ساعت: ۱۶

تعداد واحد: (۱ واحد)

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تاریخ ادبیات دوره اسلامی و اموی

۲- هدف درس: آشنایی با آثار و نویسندگان عرب که صحنه سیاسی آثار آنها بر دیگر جوانب غلبه دارد و نیز بررسی تأثیر و نقش چنین آثاری بر شکل‌گیری عرف و مذاهب

۳- سرفصل:

- تعریف ادب سیاسی و فرق آن با ادبیات منعهد، ظهور و پیدایش ادب سیاسی، تأثیر اسلام و عصر رسول اکرم (ص) بر گسترش این ادبیات، اشعاری که در غزوات بین شعرای اسلام و شعرای قریش در مقابله با یکدیگر سروده شده است.
- عصر خلافت، فتوحات، واقعه سقیفه و پی آمدهای آن، عصر امام علی علیه السلام
- اشعاری که عراقی‌ها و شامیها در مقابله با یکدیگر سروده‌اند
- بررسی اشعار ناکثین و مارقین در جنگ‌های جمل، صفین و نهروان
- آثار شاعرانی از قبیل حسان و کعب بن زهیر

ادبیات متعهد

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: متون ادبی

شماره درس: ۳۲۲۰۲۰

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تاریخ ادبیات دوره اسلامی و اموی

۲- هدف درس: بررسی روند التزام و تعهد در ادبیات از دوره جاهلیت تا عصر کنونی

۳- سرفصل:

- تعریف ادب سیاسی و متعهد شیعه

- تاریخچه ادب سیاسی و متعهد شیعی و تحول آن در اسلام

- بررسی گزیده‌ای از آثار شاعرانی مانند: کمیت، کثیر، فرزوق، منصور نمری، دیک الجن حمصی، دعبل خزاعی، ابن رومی، صنوبری، ابوفراس حمدانی، ابن ابی الحدید معتزلی، ابوالأسود دؤلی، حسین بن ضحاک و آثار نویسندگانی از قبیل: ابوبکر خوارزمی، صاحب بن عبّاد، ابن عمید.

ادبیات تطبیقی

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: متون ادبی

شماره درس: ۳۴۲۰۴۱

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

۲- هدف درس: ادبیات تطبیقی به مواضع سیاسی و موارد تلافی، میان ادبیات ملت‌های مختلف جهان می‌پردازد و ارتباط‌های بسیار فراوان و دشوار میان اقوام گوناگون بشری را در هر برهه‌ای از زمان مدنظر دارد و اینکه این ارتباط‌های تاریخی موجب چه تأثیر و اثرهایی شده و بظاهر این اثرگذاریها و اثرپذیریها چه می‌تواند باشد و مصادیق عینی و خارجی آنها را در چه آثاری می‌توان یافت.

۳- سرفصل:

- تاریخچه پیدایش ادبیات تطبیقی

- معنی و اهداف ادبیات تطبیقی

- ادبیات تطبیقی در اروپا

- ادبیات تطبیقی در دانشگاه‌های بلاد اسلامی

- چرا ادبیات مقوله‌ای جهانی است؟

- ادبیات تطبیقی و ابزارهای آن، تأثیر و اصالت، نوآوری و تقلید، انواع ادبی، مکاتب ادبی

- بررسی نمونه‌هایی از ادبیات تطبیقی به فارسی و عربی

فقه اللغة

۱- مشخصات درس

شماره درس ۳۲۲۰۲۲

حیطه آموزشی آموزشی (زبان‌شناسی)

تعداد واحد ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز: ندارد

نوع واحد: نظری

۲- هدف درس: کشف قوانینی که زبان عربی در همه زمینه‌ها از آن اطاعت می‌کند و بر اساس آن قوانین در مظاهر مختلف خود قدم برمی‌دارد.

۳- سرفصل:

- شیوه‌های بحث در فقه اللغة
- تاریخ بحثهای فقه اللغة
- پیدایش زبان عربی
- اصوات در زبان عربی
- انواع تقسیم در زبان عربی
- تقسیم شدن زبان عربی به لهجات مختلف
- لهجات محلی و پاره‌ای از ویژگیهای لغوی آنها
- زبان ادب و خصائص آن
- تطور لغوی زبان عربی
- تاثیر عوامل اجتماعی و روانی و جغرافیای در زبان عربی
- اصوات زبان عربی، پیدایش و تطور آن

نقد ادبی

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: پژوهش

شماره درس: ۳۴۲۰۲۳

تعداد ساعت: ۲۸

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد نظری

پیش نیاز: ندارد

۲- هدف درس: آشنایی با نقد ادبی در زبان عربی و متون ادبی و شیوه‌های مختلف نقد، قدیم و جدید

۳- سرفصل:

تعریف و تحلیل نقد ادبی، بیان عناصر ادب (عاطفه، معنی، استنوب، خیال)

- تاریخ نقد از عصر جاهلی تا عصر حاضر

- بررسی شیوه‌های نقد و مقیاس‌های نقد

- سرقات ادبی

- شیوه‌های نقد ادبی در ادبیات معاصر

- تأثیر مکتب‌های نقدی غرب بر نقد عربی

- موازنه میان شاعران (قدیم و جدید)

- بررسی نمونه‌های تطبیقی و کاربردی نقد شعر و نثر

روش تدریس درس زبان عربی

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: تدریس زبان

شماره درس: ۳۲۲۰۲۲

تعداد ساعت: ۴۸

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز: ندارد

۲- هدف درس: آشنایی با روش تدریس زبان و ادبیات عربی با چگونگی تدریس درس عربی

۳- سرفصل:

- تعریف روش و فنون تدریس و انواع روشهای تدریس
- هدفهای آموزشی در حیطه های تربیتی، شناختی، روانی، حرکتی، عاطفی و کوششی
- هدفهای رفتاری
- مهارتهای فرآیند تدریس، مهارتهای قبل از تدریس - مهارتهای ضمن تدریس و مهارتهای پس از تدریس
- ارزشیابی و امتحان
- تحلیل و بررسی سؤالات امتحان

روش تحقیق و مآخذشناسی

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: پژوهش زبان

شماره درس: ۳۴۲۰۲۵

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: - عملی

پیش نیاز: ندارد

۲- هدف درس: آشنایی دانشجویان با شیوه تحقیق و مآخذشناسی

۳- سرفصل:

- آموزش شیوه‌های تحقیق، تدوین مقالات، تهیه پایان‌نامه تحصیلی، تحقیق در نسخه‌های خطی

- معرفی منابع لغت و ادب و مراجع اختصاصی رشته زبان و ادبیات عربی

آشنایی با فرهنگهای زبان عربی

۱- مشخصات درس:

شماره درس: ۳۲۲۰۲۶	حیطه آموزشی:
تعداد واحد: ۱ واحد	تعداد ساعت: ۳۲
پیش نیاز: روش تدریس عربی	نوع واحد: عملی

۲- هدف درس: آشنایی با فرهنگهای زبان عربی (قدیم و جدید) خصوصیات آنها و نحوه کاربرد فرهنگها

۳- سرفصل:

- معرفی کتابهای اصلی ادبیات عرب از دوره جاهلی تا دوره معاصر (معلقات و شروح ان - جمهرة اشعار العرب - الاصحیات - المفضلیات - الحماسة و شروح ان - عیون الاخبار - الشعر والشعراء - الحیوان - البیان و التبیان - البخلاء - یقظة الدهر - دمية القصر - خريدة القصر - طبقات الشعراء - الکامل - العقد الفريد - الاغانی - الأمانی للقالی - نشوار لمحاضرة - الفهرست - زهر الاداب و ثمر الالباب - الذخيرة فی محاسن اهل الجزيرة - وفيات الاعیان - معجم الادباء - نهاية الارب فی فنون الادب - مسالك الابصار فی ممالک الامصار - فوات الوفیات - الوافی بالوفیات - صبح الأعشى - خزانة الادب و غایة الارب - المستطرف فی کل فن مستطرف - نفع الطیب - کشف الظنون - خزانة الادب و لب لباب لسان العرب)
- معرفی کتابهای لغت زبان عربی و بررسی مراحل پنجگانه پیشرفت کتابهای لغت: مرحله خلیل - مرحله الفبائی خاص - مرحله جوهری - مرحله الفبائی عادی - مرحله الفبائی نطقی - و کتابهای لغت ذیل مورد بررسی قرار می گیرد: العین - تهذیب اللغة - البارع - المحکم - مختصر العین - جمهرة اللغة - المجمل - المقایس - تاج اللغة - لسان العرب - القاموس - دیوان الادب - العباب - تاج العروس - المنجد - المعجم الوسیط...

کار تحقیقی

۱- مشخصات درس:

شماره درس: ۲۲۲۰۴۲

حیطه آموزشی: پژوهش زبان

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۲۸

پیش نیاز: آشنایی با فرهنگها

نوع واحد: عملی - نظری

۲- هدف درس: ارتقاء سطح آموزشی پژوهشی و همساز کردن این دوره با رویج‌های تحقیق و تتبع سیستماتیک و نظام‌مند در منافع کارشناسی

۳- سرفصل:

- انجام تحقیقی علمی پژوهشی به منظور جلوگیری از تحلیفات موازی و سطحی

- آشنایی با مآخذ و منابع تخصصی

- آشنایی با شیوه تالیف - تحقیق - ترجمه و نگارش متون تخصصی

تاریخ ادبیات عرب دوره جاهلی

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: تاریخ ادبیات

شماره درس: ۳۲۲۰۲۸

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

۲- هدف درس: آشنایی با پیدایش و تطور ادبیات عرب از نظم و نثر و چگونگی تحول آن در عصر جاهلیت

۳- سرفصل:

- انواع ادب، عناصر ادب، ارتباط تاریخ با ادبیات، تاریخ ادبیات
- دوره‌های ادبی در ادبیات عرب
- بررسی زندگی اعراب در دوره جاهلی، اوضاع جغرافیایی، اجتماعی، سیاسی
- بررسی اوضاع فرهنگی (سطح فرهنگی جامعه، علوم و معارف در نزد اعراب، زبان عربی و لهجه‌های مختلف آن)
- بررسی اوضاع ادبی
- الف) شعر، تاریخچه پیدایش شعر، انواع شعر، أغراض شعر، میزات و خصوصیات شعر اصحاب معلقات: امرؤ القیس - طرفه بن العبد - زهیر بن أبی سلمی - لبید بن ربیعہ و دیگران، خصوصیات معلقات صعالبک (خصوصیات شعری، موضوعات شعری)
- قضیه انتقال در شعر جاهلی
- ب) نثر جاهلی (خطابه، کتابت، ترسل، سجع، ضرب‌المثل‌ها...)

تاریخ ادبیات دوره اسلامی و اموی

۱- مشخصات درس:

حلقه آموزشی: تاریخ ادبیات

شماره درس: ۲۲۲۰۲۹

تعداد ساعت: ۳۶

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تاریخ ادبیات دوره جاهلی

۲- هدف درس: آشنایی با تحول و تطبیق ادبیات عرب از نظم و نثر و علل این تحول در صدر اسلام و دوره امویان (از ظهور اسلام تا ۱۳۲ هـ)

۳- سرفصل:

* عصر صدر اسلام

- تأثیر اسلام بر زندگی اعراب

- تأثیر قرآن بر زبان و ادبیات

- نثر در صدر اسلام (نویسندگی، خطابه، اسلوب و خصوصیات آن...)

- شعر در صدر اسلام (خصوصیات فنی، نقائص، اغراض شعر...)

- مشاهیر شاعران صدر اسلام (حسان بن ثابت، کعب بن زهیر، نابغه جعدی، خنساء، حطیبه)

* عصر اموی

- اوضاع سیاسی

- اوضاع ادبی عصر اموی (مراکز ادبی، چگونگی تطور ادبیات...)

- نثر در عصر اموی (رسائل، عبدالحمید کاتب، خطابه و...)

- شعر در عصر اموی (شعر اموی و خصوصیات آن، شعر سیاسی، غزل عذری و تشبیب، شعر ملتزم)

- ادبیات شیعی (کمیت بن زید اسدی، سید حمیری)

- بررسی زندگی نامه شاعران این عصر

تاریخ ادبیات دوره عباسی اول

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: تاریخ ادبیات

شماره درس: ۳۴۲۰۵۰

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تاریخ ادبیات دوره اسلامی و اموی

۲- هدف درس: آشنایی با تحول و تطور ادبیات عرب از نظم و نثر و علل آن در عصر عباسی از سال ۱۳۲ تا ۳۳۴ هجری

۳- سرفصل:

- اوضاع سیاسی، اجتماعی و اقتصادی عصر عباسی

دوره‌های عصر عباسی

* دوره اول و تجدد در شعر، امتزاج فرهنگی و تأثیر آن بر ادبیات و شعر

- اغراض شعری قدیم و جدید

- نثر و تطور آن، انشاء و انواع آن (ترسل، تصنیف،...)

- آشنایی با مشاهیر شاعران و نویسندگان این دوره (بشار بن برد، خلیل بن احمد، ابوتمام، ابن مقفع و شعراء شیعه: دعبل

بن علی خزاعی، دیک الجن)

* عصر عباسی دوم و بررسی تاریخ آن عصر و خصائص و میزان آن

- بررسی اوضاع ادبی عصر عباسی دوم و نگاهی گذرا بر شعر و نثر آن

- آشنایی با مشاهیر شاعران و نویسندگان این عصر (جاحظ، ابوالعاهیه...)

تاریخ ادبیات دوره عباسی دوم

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: تاریخ ادبیات

شماره درس: ۳۴۲۰۵۱

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تاریخ ادبیات دوره عباسی اول

۲- هدف درس: آشنایی با تحول و تطور ادبیات عرب از نظم و نثر و علل آن در عصر عباسی از ۳۳۴ هـ تا ۶۵۶ هـ

۳- سرفصل:

- اوضاع سیاسی، غلبه ترک‌ها بر کارهای کلیدی حکومت، شورش زنگ، شورش قرامطه
- اوضاع اجتماعی، طبقات اجتماع، برده و کنیز و غناء، زهد و تصوف
- زندگی عقلی، حکومت علمی، علوم اوائل، علوم لغت، علوم تفسیر و حدیث و فقه
- استقلال دولتها و حکومت‌های تحت سلطه عباسیان
- بررسی ادبیات آن عصر
- فنون ادبی جدید در شعر و نثر (مقامات و...)
- آشنایی با مشاهیر شاعران و نویسندگان (بدیع الزمان همدانی، صنوبری، متنبی، مهیار دیلمی، ثعالبی و...)

تاریخ ادبیات از سقوط تا عصر نهضت

۱- مشخصات درس:

شماره درس: ۳۲۲۰۵۲

حیطه آموزشی: تاریخ ادبیات

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز: تاریخ ادبیات دوره عباسی

نوع واحد: نظری

۲- هدف درس: آشنایی با تحول و تطور ادبیات عرب از نظم و نثر و علل آن در این دوره از سال ۶۵۶ تا ۱۲۲۰ هجری

۳- سرفصل:

- عصر انحطاط (وجه تسمیه...)
- بیان وضع سیاسی - اجتماعی - ادبی عباسیان به هنگام حمله هلاکو به بغداد
- * عصر ممالیک (برجیه و بحریه)
- زندگی ادبی و فرهنگی در عصر ممالیک
- وضع زبان عربی در این دوره - خطابه
- تدوین و تألیف در عصر ممالیک
- آشنایی با مشاهیر شاعران و نویسندگان این عصر (شباب الظریف، بوصیری، فلفشندی، ابن تغری بردی، فیروزآبادی)
- * عصر عثمانی و خصائص آن
- آشنایی با مشاهیر شاعران و نویسندگان این عصر (بهاء الدین زهیر، ابن حجه حمودی، ابن معتوق موسوی، داود انطاکی، جمال الدین وطواط)

تاریخ ادبیات دوره اندلس

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: تاریخ ادبیات

شماره درس: ۳۲۲۰۵۳

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تاریخ ادبیات دوره اسلامی و اموی

۲- هدف درس: آشنایی با تحول و تطور ادب از نظم و نثر و علل این تحول در این دوره از سال ۹۲ تا ۸۹۷ هجری

۳- سرفصل:

- فتح اندلس بوسیله مسلمانان

- وضع اسپانیا پیش از فتح و آمدن موسی بن نصیر به اندلس

- بررسی عصر والیان، دولت اموی، ملوک الطوائف، دولت بنی احمر، دولت موحدین، دولت مرابطین و دولت بنی عامر

- زندگی اجتماعی و فرهنگی در اندلس

- ادب در اندلس، تأثیر طبیعت بر ادبیات، خصائص فنی در شعر، پیدایش فنون جدید

- خصائص شعر، موضوعات شعر، موشحات اندلسی (فن توشیح و اجزاء موشحه،...) شاعران برجسته اندلس مانند: ابن

هانی، ابن زیدون، ابن شهید

- نویسندگی و نثر در اندلس، ترسل، علوم لغوی، فلسفه، منطق، سیاست و اجتماع

تاریخ ادبیات دوره معاصر (۱)

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: تاریخ ادبیات

شماره درس: ۳۲۲۰۵۲

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۲ واحد

پیش نیاز: تاریخ ادبیات از سقوط تا آغاز عصر نهضت
نوع واحد: نظری

۲- هدف درس: آشنایی با اوضاع سیاسی و اجتماعی و ادبی (از جمله ناپلئون تا کنون) و تحول ادبی و علل وقوع نهضت در ادبیات عربی این دوره

۳- سرفصل:

- حمله ناپلئون و تأثیر آن بر ادبیات و زبان عربی .
- آغاز نهضت در ادبیات عربی و عوامل مؤثر در نهضت ادبی
- کیفیت شعر و ادبیات در این دوره
- آشنایی با مشاهیر شاعران و نویسندگان این دوره و سبک شعر و شرح حال آنها مانند: بارودی - شوقی - حافظ ابراهیم - رصافی - زهاوی - طهطاوی - ناصیف یازجی - احمد فارس شدیاق - شیخ علی لیثی - جمال الدین اسدآبادی - محمد عبده - منفلوطی

تاریخ ادبیات دوره معاصر (۲)

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی تاریخ ادبیات

شماره درس: ۳۲۲۰۵۵

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تاریخ ادبیات دوره معاصر (۱)

۲- هدف درس: آشنایی با تحولات ادبی و نقد و بررسی سبک شاعران و نویسندگان این دوره همراه با شرح حال هر یک از آنها

۳- سرفصل:

- مدارس و مکاتب معاصر در ادبیات عربی (کلاسیک، رومانسی، مهجر، دیوان آپولو، رمزیه، مقاومت و الرباطه القلمیة)
- مهمترین حوادث موثر در ادبیات معاصر عربی در نیم قرن اخیر و شرح حال مشاهیر شاعران و نویسندگانی از قبیل: طه حسین، عقّاد، رافعی، توفیق الحکیم، نجیب محفوظ، سید قطب، میخائل نعیمه، جبران خلیل جبران، اسماعیل صبری، محمد عبدالمطلب، مطران، محمد مهدی جواهری، شکری، احمد زکی ابوشادی، الیاس ابوشبکه، عمر ابوریشه، نسیم عریضه، ایلیا ابوماضی، بدرالشاکر السیاب، ادونیس، عبدالوهاب بیاتی، الفیتوری، نزار قبانی، محمود درویش، معین بسیسو، فدوی طوقان و...

متون نظم و نثر دوره جاهلی

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: متون ادبی

شماره درس: ۳۴۲۰۵۶

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

۲- هدف درس: آشنایی با متون نظم و نثر شاعران و نویسندگان در عصر جاهلی

۳- سرفصل:

- نمونه‌هایی از اشعار صعالبک مانند فسقری (لامیه العرب)، عروه بن الورد تأبط شرا و...
- گزیده‌ای از معلقات: امرؤالتیس، طرفه بن العبد، زهیر بن ابی سلمی، عنتره بن شداد، لبید بن ربیع، عمرو بن کلثوم و...
- برگزیده متون نثر جاهلی: قس بن ساعدة، اکثم بن صیفی، نمونه‌هایی از سجع جاهلی، امثال و حکم و...

متون نظم و نثر دوره اسلامی و اموی

	۱- مشخصات درس:
حیطه آموزشی: علوم ادب	شماره درس: ۳۲۲۰۵۷
تعداد ساعت: ۳۲	تعداد واحد: ۲ واحد
نوع واحد نظری	پیش نیاز: ندارد

۲- هدف درس: آشنایی با متون نظم و نثر شاعران و نویسندگان در صدر اسلام و عصر اموی

۳- سرفصل:»

برگزیده‌ای از شعر مخضرمین، حطیب، کعب بن زهیر، اخنساء، حسان بن ثابت و...

- نمونه اشعار ابو ذؤیب الهذلی، سید حمیری، کمیت بن زید اسدی، فرزدق، الخفیل، جریر، زیاد الأعجم، ذوالرمه، جعفر بن عقیل، ابودهیل الجمعی و...

- خطبه‌هایی از حضرت رسول ﷺ، علیؑ، زباین ابینه، حجاج و آثاری از عبدالحمید کاتب، اسماعیل بن یسار و...

متون نظم و نثر دوره عباسی

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: متون ادبی

شماره درس: ۳۴۲۰۵۸

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

۲- هدف درس: آشنایی با متون نظم و نثر شاعران و نویسندگان در عصر عباسی

۳- سرفصل:

گزیده‌هایی از آثار شاعرانی مانند بشار بن برد، ابونواس، ابوالعناهیة، مسلم بن ولید، ابوتمام، ابوعلاء معری، ابن الرومی، دعبل، صنوبری، بحتری، ابوبکر صولئ، محمد بن صالح علوی، حلاج، شبلی.
- منتخبی از آثار نویسندگانی چون: ابن مقفع، سهل بن هارون، ابن الزیات، جاحظ، ابن قتیبه، ابراهیم صولئ.

متون نظم و نثر از سقوط تا آغاز عصر نهضت

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: متون ادبی

شماره درس: ۳۲۲۰۵۹

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

۲- هدف درس: آشنایی با متون نظم و نثر شاعران و نویسندگان دوره انحطاط تا عصر نهضت

۳- سرفصل:

بررسی گزیده‌هایی از آثار شعر و نویسندگان این دوره مانند: بوسیری، ابن وردی، صفی‌الدین حلّی، شهاب‌الظریف، ابن حجة حموی، ابن معتوق، عبدالغنی نابلسی، ابن اثیر، قلقشندی، نویری، ابن خلکان، ابن بطوطه و...

متون نظم و نثر دوره اندلس

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: متون ادبی

شماره درس: ۳۴۲۰۶۰

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

۲- هدف درس: آشنایی با متون نظم و نثر شاعران و نویسندگان در اندلس

۳- سرفصل:

- منتخبی از آثار شاعرانی مانند: ابن هانی، ابن زیدون، ابن شهید، معتمد بن عباد، ابن زهر، موشحات و نمونه‌هایی از آثار نویسندگان این دوره: التوابع والزوابع، ابن شهید، ابن رشیق فیروانی، ابن خفاجه.

متون نظم و نثر معاصر

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: متون ادبی

شماره درس: ۳۲۲۰۶۱

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

۲- هدف درس: آشنایی دانشجویان با یک دوره متون نظم و نثر مهمترین شاعران و نویسندگان معاصر

۳- سرفصل:

- آثار شاعرانی از قبیل:

احمد شوقی - حافظ ابراهیم - خلیل مطران - الفینوری - جواهری - ابوالقاسم شبلی - بدر شاکر السیاب - عبدالوهاب بیاتی - نزار قبانی - شاعران فلسطین مانند: سمیح القاسم - محمود درویش - فدوی طوفان و ...
آثار نویسندگانی از قبیل: توفیق الحکیم - جبران خلیل جبران - أحمد امین - أحمد حسن الزیات - می زیاده - میخائیل نعیمه - العقاد - طه حسین - المنفلوطی - نجیب الکیلانی

متون نظم و نثر در ایران از آغاز تا پایان

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: متون ادبی

شماره درس: ۳۲۲۰۶۲

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

۲- هدف درس: آشنایی دانشجویان با یک دوره نظم و نثر عربی و شاعران و نویسندگانی که در ایران ظاهر شده‌اند.

۳- سرفصل:

- مقدمه‌ای از تاریخ فتح ایران و روی آوردن ایرانیان به ادبیات عربی - شعرای خراسان در عصر اموی: ثابت بن فطنه، کعب بن حوران، نهار بن توسعه، مغیره بن جبناء، حاجب بن ذبیان، زیاد اعجم.
- مقدمه‌ای بر تاریخ ادبیات عربی در دولت طاهریان و آل بویه و سلجوقیان - آثار شاعرانی از قبیل: علی بن عبدالعزیز جرجانی، طغرابی، ارجانی، جوهری جرجانی، ابوبکر خوارزمی، ابیوردی، ابن هندو، میکال قهستانی، باخرزی، سکری مروزی، ابوالفتح بستی، ابودلف خزرچی، مسعر بن مهلهل و آثار نویسندگانی از قبیل: قابوس بن وشمگیر، ابونصر عتبی، رشیدالدین وطواط، ابن عمید، صاحب بن عباد، بدیع الزمان همدانی.

زبان تخصصی (۱)

۱- مشخصات درس:

شماره درس	۳۲۲۰۶۳	حیطه آموزش:
تعداد واحد:	۲ واحد	تعداد ساعت: ۳۲
پیش نیاز:	زبان انگلیسی عمومی	نوع واحد: نظری

۲- هدف درس: آشنایی با متون تخصصی زبان انگلیسی و ایجاد توانایی استفاده از متون اصلی به منظور مطالعات تطبیقی.

۳- سرفصل:

کتاب تاریخ ادبیات عرب نیکلسن (دوره جاهلی)، درک مطلب و ترجمه

زبان تخصصی (۲)

۱- مشخصات درس:

شماره درس: ۳۴۲۰۶۴
حیطه آموزشی:
تعداد واحد: ۲ واحد
تعداد ساعت: ۳۲
پیش نیاز: زبان تخصصی (۱)
نوع واحد: نظری

۲- هدف درس: آشنایی با متون تخصصی زبان انگلیسی و ایجاد توانایی استفاده از متون اصلی به منظور مطالعات تطبیقی.

۳- سرفصل:

کتاب تاریخ ادبیات عرب نیکلسن (دوره عباسی)، درک مطلب و ترجمه

اصول عقاید (۱)

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: معارف

شماره درس: ۳۲۲۰۶۵

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

۲- هدف درس: آشنایی با مبانی فکری و اعتقادی در باب اثبات واجب الوجود، توحید و سایر اوصاف حق تعالی

۳- سرفصل:

لزوم و اهمیت مباحث پیرامون اصول عقاید

براهین اثبات وجود خداوند

برهان فطرت

برهان نظم -

برهان وجوب و امکان

برهان حرکت

برهان صدیقین

بررسی آیات قرآنی در مسئله خداشناسی

- توحید

توحید ذات و بیان ادله عقلی و نقلی

- مراتب توحید

- توحید صفات - بحثی پیرامون صفات حق

- توحید افعالی

اصول عقاید (۲)

۱- مشخصات درس:

شماره درس:	۳۴۲۰۶۶	حیطه آموزشی:	معارف
تعداد واحد:	۲ واحد	تعداد ساعت:	۳۲
پیش نیاز:	اصول عقاید مقدماتی	نوع واحد:	نظری

۲- هدف درس: آشنایی با مبانی فکری و اعتقادی در باب عدل و نبوت عامه و خاصه

۳- سرفصل:

- تاریخچه بحث عدل

معنای عدل درباره خداوند

ارتباط مبحث عدل الهی و اختیار انسان

بررسی نظر عدلیه درباره اختیار انسان

ارتباط بحث عدل الهی و حسن و قبح

اقسام عدل: عدل تکوینی و تشریحی

عدل الهی و اثبات آن

نظریات فرقه‌های کلامی درباره عدل الهی

بررسی شبهات پیرامون عدل الهی

- نبوت عامه

ضرورت بعثت و دلیل آن

صفات انبیاء: وحی، معجزه و عصمت

- نبوت خاصه

اثبات نبوت پیامبر اکرم ﷺ: دلایل نقلی و تحلیل‌های تاریخی

بشارت عهدین

اعجاز قرآن در ابعاد مختلف

منطق

۱- مشخصات درس:

شماره درس: ۲۴۲۰۶۷

حیطه آموزشی: معارف

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز: ندارد

نوع واحد: نظری

۲- هدف درس: آشنایی با علم منطق، مستطور حفظ و مسابقت فکر از خطا

۳- سرفصل: کلیاتی درباره سائن منطق شامل مباحث:

- تعریف منطق

- فائده منطق

- معنای فکر

- خطای ذهن -

- موضوع منطق

- تصور و تصدیق

- کلی و جزئی

- نسب اربعه

- کلیات خمس

- تعریف و اقسام آن

- قضایا و اقسام آن

- تناقض، عکس و اقسام آن

- صناعات خمس با تکیه بر بحث مغالطه

تفسیر قرآن (۱)

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: معارف دینی

شماره درس: ۳۴۲۰۶۸

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: فرائد و ترجمه و تجوید

۲- هدف درس: ایجاد آمادگی برای فهم قرآن کریم و آشنایی با روشهای مختلف تفسیری

۳- سرفصل:

- تفسیر سوره و آیات منتخب قرآن کریم از تفاسیر مختلف مانند: تفسیر تبیان، المیزان، کشاف، انوار التنزیل، المنار، مجمع الثبیان، فی ظلال القرآن

تفسیر قرآن (۲)

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی: قرآن ۵ ترم

شماره درس: ۳۲۲۰۶۹

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تفسیر قرآن (۱)

۲- هدف درس: ایجاد آمادگی برای فهم قرآن کریم و آشنایی با روشهای مختلف تفسیری

۳- سرفصل:*

تفسیر سوره و آیات منتخب قرآن کریم از تفسیر مختلف و نقد و بررسی آراء مفسران

تفسیر موضوعی، بلاغی و ... آیات

دروس تکمیلی

فقه و متون فقهی (۱)

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی

شماره درس: ۲۲۲۰۰۱

تعداد ساعت ۳۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

۲- هدف درس: آشنایی با فقه اسلام و متون فقهی به زبان عربی و اصطلاحات این علم

۳- سرفصل:

الف- کتاب الطهارة:

آبها، وضوء، غسل، اقسام آن، دماء، ثلاثه، تسبیح، نجاسات

ب- کتاب الصلوة:

اعداد صلوة، اوقات صلوة، شروط و تروک صلوة، واجبات صلوة، صلوة جمعه، صلوة العیدین، صلوة الجمعة، صلوة

المسافر، صلوة الکسوف، صلوة الخوف.

فقه و متون فقهی (۲)

۱- مشخصات درس:

شماره درس	۴۲۲۰۰۲	حیطه آموزشی:	
تعداد واحد	۲ واحد	تعداد ساعت:	۳۲
پیش نیاز:	فقه و متون فقهی (۱)	نوع واحد نظری	

۲- هدف درس: آشنایی با فقه اسلام و متون فقهی به زبان عربی و اصطلاحات این علم

۳- سرفصل:

- ج - کتاب الزکوة:
شرایط وجوب زکوة، الانعام الثلاثة، الغلات الاربعه، التقدين، مستحق زکوة، زکوة فطره،
- د - کتاب الخمس:
موارد خمس، مصرف خمس افعال
- هـ - کتاب الصوم:
مفطرات، اقسام صوم، معذورین، اعتکاف
- و - کتاب الحج:
شرایط حج، انواع حج، احرام، تروک احرام، کفارات احرام، اعمال عمره، افعال حج
- ز - کتاب الجهاد:
شرایط وجوب جهاد، اصناف ثلاثه که جهاد با آنها واجب است، تقسیم غنائم، امر به معروف و نهی از منکر، شرایط وجوب
- ح - تجارة، مکاسب محرمه، آداب تجارت، بیع و اقسام آن، خيارات، عیوب و نقد و نسیه و مرابحه، تسلیم، ربا، بیع ثمار، بیع حیوان، سلف، شفعه

اصول عقاید (۳)

۱- مشخصات درس:

شماره درس: ۲۲۲۰۰۳	حیطه آموزشی:
تعداد واحد: ۱ واحد	تعداد ساعت: ۱۶
پیش نیاز: ندارد	نوع واحد: نظری

۲- هدف درس: آشنایی با مبانی فکری و اعتقادی در باب امامت و ولایت

۳- سرفصل:

بیان نیاز کلی به وجود رهبر و امام معصوم و اثبات ضرورت نصب امام
ویژگی های امام:

علم

عصمت

نص

تعیین امام در قرآن و حدیث

اثبات امامت امامان معصوم (علیهم السلام)

مقام امام

ولایت تشریحی و تکوینی

بررسی مسئله غیبت امام عصر (عج)

تکلیف امت: انتظار

ولایت فقیه در دوران غیبت و اثبات آن

اصول عقاید (۴)

۱- مشخصات درس:

شماره درس: ۲۴۲۰۰۴

حیطه آموزشی:

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز: ندارد

نوع واحد: نظری

۲- هدف درس: آشنایی با مبانی فکری و اعتقادی در باب معاد

۳- سرفصل:

- اثبات معاد از راه حکمت، عدل و عتق

- اثبات معاد جسمانی

- بحث پیرامون پدیده مرگ از دیدگاه قرآن و روایات

- برزخ

- بحث پیرامون حساب، صراط و میزان از دیدگاه قرآن و روایات

- مجازاتهای اخروی

- بحث پیرامون شفاعت

- بحث پیرامون بهشت و خلود در آن

- بحث پیرامون جهنم و خلود در آن

- طرح شبهه آکل و ماکول و پاسخ آن

زبان انگلیسی عمومی (۱)

۱- مشخصات درس:

شماره درس:	۲۲۲۰۰۵	حیطه آموزشی:	
تعداد واحد:	۲ واحد	تعداد ساعت:	۳۲
پیش نیاز:	ندارد	نوع واحد:	نظری

۲- هدف درس:

- زبان عمومی: آموزش گرامر و تقویت مکالمه.
- آزمایشگاه: تقویت فوه شنیداری، دیداری از طریق تشکیل کلاسهای سمعی و بصری.

منابع درسی:

موضوعات مرتبط از کتاب (New Headway Elementry)

زبان انگلیسی عمومی (۲)

۱- مشخصات درس:

شماره درس: ۴۴۲۰۰۶

حیطه آموزشی:

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز: زبان انگلیسی عمومی (۱)

نوع واحد: نظری

۲- هدف: - زبان عمومی: آموزش گرامر و تقویت مکالمه

- تقویت قوه شنیداری - دیداری از طریق تشکیل کلاسهای سمعی و بصری

منابع:

موضوعات مرتبط از کتاب (New Headway intermediate)

زبان انگلیسی عمومی (۳)

۱ مشخصات درس:

شماره درس:	۴۴۲۰۰۷	حیطه آموزشی:	
عدد واحده:	۱۰۱۶	تعداد ساعت:	۳۲
پیش نیاز:	زبان انگلیسی عمومی (۲)	نوع واحده نظری:	

۲- هدف: زبان عمومی، آموزش گرامر و تقویت مکالمه.
تقویت قوه شنیداری، دیداری از طریق تشکیل کلاسهای سمعی و بصری

منابع:

موضوعات مرتبط از کتاب (New Headway intermediate)

زبان انگلیسی عمومی (۴)

۱- مشخصات درس:

شماره درس: ۲۲۲۰۰۸

حیطه آموزشی:

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز: زبان انگلیسی عمومی (۳)

نوع واحد: نظری

۲- هدف: آمادگی جهت ورود به دروسی تخصصی

منابع:

منابع تخصصی - جزوه تهیه شده در دانشگاه

تاریخ اسلام

۱- مشخصات درس:

شماره درس:	۴۴۲۰۰۹	حیطه آموزشی:
تعداد واحد:	۲ واحد	تعداد ساعت:
پیش نیاز:	ندارد	نوع واحد نظری:

۲- هدف درس: آشنایی با فاجعه کربلا و وقایع بعد از آن تا دوران غیبت کبری حضرت ولی عصر (عج)

۳- سرفصل:

۱- فاجعه کربلا و آثار و نتایج آن.

۲- قیام مردم مدینه و واقعه حره.

۳- فتنه عبدالله بن زبیر در مکه و مرگ یزید.

۴- قیام توابین.

۵- اختلاف امویان و مروانیان در شبام و غلبه مروانیان بر شام و عراق و حجاز.

۶- حکومت حجاج در عراق و نهضت‌های ضد مروانی مقارن امامت حضرت سجاد (ع).

۷- تاریخ حیات امام باقر (ع)، قیام زید بن علی و وقایع بعد از آن تا تشکیل حکومت عباسیان.

۸- زندگی امام صادق (ع)، مقامات علمی و مشاوران آن حضرت.

۹- اوضاع سیاسی و تمدن اسلامی در عهد امام صادق (ع) و امام موسی کاظم (ع).

۱۰- امامت و زندگی سیاسی حضرت رضا (ع).

۱۱- اوضاع سیاسی و علمی زمان مامون، مناظره حضرت رضا (ع) با علماء ادیان.

۱۲- امامت و زندگی سیاسی حضرت جواد (ع)، حضرت هادی (ع)، حضرت امام حسن عسکری (ع) و اوضاع

سیاسی و اجتماعی آن دوره.

۱۳- فشار متوکل نسبت به شیعیان و منع زیارت قبر ابا عبدالله الحسین (ع).

۱۴- ضعف دولت عباسی و تجزیه قلمرو آنان (ادریسیان در اریق، طاهریان در خراسان، طولونیان در مصر، زید بن درعین...

۱۵- بررسی اجمالی اوضاع سیاسی سرزمینهای غرب اسلامی (امویان در اندلس، اخشبیدیان و اغلیبان و فاطمیان در شمال افریقا).

۱۶- ولادت حضرت ولیعصر (عج)، علل سیاسی اجتماعی غیبت صغری و کیفیت آن.

۱۷- بررسی اوضاع شیعه در زمان غیبت صغری (فرق شیعه: کیسانیه، زیدیه، اسماعیلیه و...).

۱۸- آغاز غیبت کبری، ولایت فقهاء، و وضع شیعه در زمان غیبت کبری.

علوم قرآنی

۱- مشخصات درس:

حیطه آموزشی:

شماره درس: ۲۲۱۰۱۲

تعداد ساعت: ۳۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

۲- هدف درس: آشنایی با مندرجات تفسیر جهت ورود به تفسیر قرآن کریم

۳- سرفصل:

نزول قرآن (انزال و تنزیل)

کتابت قرآن در عصر رسول اکرم ﷺ

خط و رسم گذاری و نقطه و حرکات

- جمع آوری قرآن در زمان رسول اکرم ﷺ و بعد از ایشان

- ناسخ و منسوخ

- مطلق و مقید

- محکم و متشابه

- اعجاز قرآن

تجویز قرآن

تحریف و عدم تحریف

وحی

آیه

سوره

عناوین و صفات قرآن

فواتح سور

اسباب النزول

مصاحف قرآنی

اختلاف قرائات

۴- شیوه آموزش:

۵- تدارکات مورد نیاز:

۶- راهنمایی‌های کمک آموزشی:

بازدید علمی

مطالعه شخصی

تماشای فیلم، اسلاید، عکس

پژوهش

دیگر موارد

۷- روش آزمون:

۸- گزیده منابع:

آشنایی با کامپیوتر

۱- مشخصات درس:

شماره درس: ۳۴۱۰۲۵

حیطه آموزشی:

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۴۸

پیش نیاز: ندارد

نوع واحد: نظری - عملی

۲- هدف درس: آشنایی مقدماتی با اجزاء سخت افزاری و نرم افزاری یک کامپیوتر و نحوه استفاده از یک ادیتور ساده برای انجام تایپ با کامپیوتر

۳- سرفصل: انتر- اپراتوری (Dos)

- تاریخچه کامپیوتر

- گونه های مختلف کامپیوتر

- نسلهای مختلف کامپیوتر

- طبقه بندی کامپیوتر

- جنبه های کامپیوتر

- اجزاء تشکیل دهنده یک کامپیوتر

- واحدهای اساسی در کامپیوتر

- سیستمهای اعداد

- مبانی مختلف عددی و تبدیل آنها به یکدیگر

- شبکه های کامپیوتری

- سیستم عامل و انواع، وظایف، نسخه های مختلف و...

- تعاریف فایل، انواع آنها و...

- انواع فرمانها

- اکثر دستورات داخلی و خارجی مهم

